

Naročnina
za državo SHS:
za celo leto naprej Din. 120—
za pol leta „ „ 60—
za četrt leta „ „ 30—
za en mesec „ „ 10—
za inozemstvo:
celoletno „ „ Din. 26—
mesечно „ „ „ 18—
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji „ „ Din. 15—
v inozemstvu „ „ „ 35—
Posamna štev. 75 par.

SLOVENEK

Cene inseratov:
Enostolpna petina vrata malih
oglasov po K 4— in K 6—
veliki oglasi nad 45 mm vi-
šine po K 8—, poslana id.
po K 12—
Pri večjem naročilu popust.
Izloži vsak dan izveščen
ponedeljka in četrta po praz-
niku ob 5. uri jutraj.
Mesečna priloga: Vestnik SKS.
Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglaš.
Zagreb 9.011, Sarajev 7563, Praha in Dunaj 24.797

Dr. Korošec o stranki.

V nedeljo dne 9. t. m. se je na Jesenih vršil javen shod SLS, ki je bil sijajno obiskan ne samo od naših somišljenikov, ampak tudi od pristašev drugih strank. Shod je potekel v najlepšem redu. Vodil ga je tovariš Krivec, poročal je na njem o vseh važnejših dnevnih vprašanjih narodni poslanec dr. Korošec. Govoril je o pomenu genovske konference, o politiki male entente, o naši notranji politiki, o slovenskih strankah, o politiki in taktiki naše stranke ter o potrebi novih volitev za narodno skupščino.

Isti dan se je vršil tudi na Dovjem dobro obiskan shod naše stranke, na katerem so govorili gg. Aljaž, Gabršček in dr. Korošec. Zborovalci so soglasno in navdušeno odobrili politično smer in taktiko Jugoslovanskega kluba ter izrekli trdno voljo, ohraniti v stranki slogu in edinost. Oba shoda sta jasno pokazala moč in konsolidiranost naše stranke med slovenskim ljudstvom.

Posl. dr. Korošec je med drugim izjavil:

Vladni sistem.

Sedanji vladni sistem ustvarja vedno večjo politično napetost v državi. Nihče z navdušenjem ne plačuje davkov, a neenako razdeljene davke vsakdo z gnujevom in žolčem. Na Slovenskem smo na najslabšem, ker pri nas davčni stroj dela brezobzirno in neumiljeno. Neenake plače po pravici revoltirajo prizadete ljudi. Vsled tega na tisoče inteligentnih ljudi vsakodnevno glasno širi med narodom nevoljo nad razmerami. Kadar se obljubi izboljšanje, se obljuba ne drži. Sklenjeni zakoni, n. pr. zakoni o delavski zaščiti, se sabotirajo od vlade same. V celi upravi vlada nesposobnost, nestalnost, nezrelost in povrh še polno korupcije. Slaba finančna in gospodarska politika upropača valuto in ustvarja vsako izboljšanje iluzornim. Draginja kot težka mora tlačiti vse stanovce. Slovenija je gospodarsko popolnoma izsesana in na denarnem trgu se je pojavila najopasnjejša kriza. Slovenski narod se hoče osvoboditi z zakonodajno samoupravo, a ta se mu odklanja s hladnim cinizmom. Trpi, četudi umiraš, ga tolaži demokratski voditelj doma, a v Belgradu razglaja: naš narod je zadovoljen. (Vzklici ogorčenja.)

Naša taktika.

Ni čudo, da se pojavljajo tudi v naših vrstah obupni kliči: Obrnite Belgradu hrbet! Nastopite isto pot kot Radić!

Slovenski narod mora strašno trpeti, ker je pri poslednjih volitvah naklonil svojo zaupanje demokratom, samostojnim in socialistom. Za nas je vprašanje, ali bi se neznozne razmere prej spremenile, ako odidem iz Belgrada, ali ako tam dan za dnevom razglajamo muko in trpljenje slovenskega in hrvaškega naroda. Naš cilj je avtonomija. Mi smo prepričani, da bi razpoloženje za avtonomije ne dozorevalo tako hitro, ako bi v Belgradu ne bilo nobene proticentralistične opozicije. Še več! Mi ne podcenjujemo krepke opozicijske geste, ki jo znači pasivna politika, vendar smo vsak dan bolj in bolj prepričani, da bi nas krepka aktivna politika v Belgradu od strani vseh opozicijskih avtonomističnih in federalističnih strank nikdar ne dovedla tako globoko v svo centralistično mizerijo, kakor jo danes slovenski in hrvaški narod okuša v vsej svoji strašnosti, in da bi bili že mnogo bližje svojim političnim ciljem ter da bi se marsikaj nikdar ne zgodilo, osobito se ne bi tako široko razpasla hegemonija in gospodarsko izrabljanje, ako bi proticentralistična opozicija v Belgradu bila številnejša. Brezdvomno bi bila abstinenčna politika vse opozicije za Slovence in Hrvatve veliko zlo, kajti bi se povodenj nadvlade in izkoriščanja razlila neovirano in brezobzirno čez vso hrvaško in slovensko zemljo. (Veliko odobranje.)

Ako bi pa mi kdaj uvideli, da bi nas v gotovem trenutku mogla pasivna politika prej dovesti do našega cilja, bi se za preokret v taktiki niti za hip ne obotavljali. Dosedaj še tak trenutek ni bil dan. Pribiti pa tudi moramo, da je težje in napornejše delati aktivno politiko, posebno ako ima majhna opozicija opraviti z mnogoštevilnim

nasprotniškim taborom, ki mu je vsako sredstvo v boju dobro in dovoljeno. Taktika nam ni načelo, ampak le pot, po kateri bi mogli najprej doseči uresničenje našega programa. Bodite uverjeni, da tudi v izbiri taktike postopamo po svoji najboljši vesti. (Odobranje.)

Stranka enotna.

Nasprotno časopisje zadnji teden veliko razpravlja o možnosti razcepa v naši stranki. Volitve se bližajo in zato impozantna moč naše stranke nasprotnikom ni po godu. Mislim, da sem dobro informiran o razpoloženju v naši stranki, in zato lahko izjavim:

Vsi mi od SLS, naj je nianca našega razmerja do dr. Šustersiča kakršnasibodi, ne bomo v sedanjem času, ko se borimo za samostojnost Slovenije v okviru te države, ko stojimo v začetku ljutega kulturnega boja, o katerem ne vemo, kje se bo zaustavil, ko se trudimo prinesiti našemu delavcu, obrtniku in kmetu osvobodjenje izpod jarma zatiranja, izrabljanja in izsesavanja, v tem času ne bomo od nikogar dali cepiti naše stranke. (Splošno, viharo odobranje.)

To bi značilo v sedanjem momentu, izkopati siguren grob našim narodnim, ver-

skim in socialnim idealom. (Ponovno odobranje.)

Naš narod je v ogromni svoji večini že pri zadnjih občinskih volitvah nedvoumno izpregovoril, da odobrava naš verski, socialni in politični program. Temu programu se v stranki vsi klanjamo, in sveta naloga nas poslancev je, da smo sluge in izvrševalci tega programa. V stranki ni pristaša, ki bi nas hotel pri tem delu ovirati. Mi ostajamo složni, polni nad in načrtov za bodočnost! (Splošno pritrdjevanje.)

Naš boj za avtonomijo ni brezupen. Vsa znamenja kažejo, da se nahajamo na poti do avtonomije. Razdelitev zemlje zakonodajnim putem se ni posrečila. Imamo zakone o splošni upravi in o samoupravah, a ne posode, v katero bi te zakone postavili. Z vladnim ukazom ustvariti tako posodo, je sicer mogoče, a taka posoda ne drži. Ustava ni izvršila svojega namena in kmalu bodo tudi druge stranke morale hočeš nočeš zahtevati revizijo ustave. Mi smo vsled tega vladnega neuspeha z ustavo zopet mnogo bližje volitev. Nove volitve pa ne bodo prinesle zmage centralistom, ampak onim, ki hočejo državo urediti v sporazumu s Slovenci in Hrvati. V tej skupini smo tudi mi. (Navdušeno pritrdjevanje.)

Neugoden potek pogajanj v Rapallu.

Belgrad, 10. aprila. (Izv.) Italija zahteva na genovski konferenci, da naj se reši vprašanje Zadra in Reke ter vežejo vprašanje baroške uke z reškim vprašanjem. Včeraj sta italijanska delegata Contarini in Tosci dobila naročilo od italijanske vlade, naj se pogajata z našim delegatom dr. Ninčičem. Pogajanja med Contarinijem in dr. Ninčičem ne potekajo na najboljši način. Isto velja tudi za pogajanja, ki jih vodi dr. Schanzer z dr. Ninčičem. Dr. Schanzer noče pristati na izpraznitev Dalmacije, temveč obljubuje, da bo Italija prenehala z demonstracijami v naših vodah. Radi tega prihaja dr. Schanzer s popolnoma novimi

predlogi, tako n. pr. da se naj določi nevtralni pas, zgradi zadrška železnica ter veže reško vprašanje z vprašanjem baroške luke, istotako kakor Contarini.

Zagreb, 10. aprila. (Izv.) Načelnštvo reške jugoslovanske stranke je poslalo ministru za zunanje stvari dr. Ninčiču v Rapallo sledečo brzojavko: »Zahtevamo izvedbo rapallske pogodbe brez vsakršnega kompromisa ter z neposredno evakuacijo še zasedenega ozemlja in z morebitno uporabo § 16 statuta zveze narodov. Zahtevamo tudi povrnitev vse škode, ki jo imajo Jugoslovani na Reki.«

Genovska konferenca.

Velika gospodarska konferenca za obnovo Evrope v Genovi se je pričela po dolgi predpogajanjih med različnimi vladami 10. aprila. Konferenca sama ne tvori zase posebnega poglavja evropske povojne politike, ampak je le član v razvijajoči se »verigici« konference, katere začetek leži v Washingtonu, konca in kraja teh konferenc pa še ni mogoče predvideti, kajti tudi Genova ni da bi morala pomeniti definitivno likvidacijo svetovne vojne in povratek v mirno razpoloženje Evrope.

Tehnične priprave za konferenco.

Nastanitev ogromnega števila zastopnikov 34 tujih držav, časnikarjev itd. je prizadevala laški vladi mnogo dela in mnogo skrbi. Vlada je najela v mestu in v okolici nad 200 hotelov, vil in privatnih stanovanj, katere je dala udeležnikom konference na razpolago. Promet je uredila tako, da je članom konference pot do konferenčne »palače St. Giorgio« vsak trenutek omogočena z najrazličnejšimi vozili. Poštno, brzojavno in telefonsko službo opravljajo prvovrstne moči in vpostavile so se nove brzojavne in telefonske zveze, ki omogočajo direktne spoje med Genovo in skoro vsemi evropskimi centri. V vseh konferenčnih uradih pa opravljajo službo najboljši italijanski uradniki.

Jugoslovanska delegacija v Genovi.

Za jugoslovansko delegacijo je pripravljen kot bivališče hotel »Guglielmina« (Viljemina) v Rapallu. Našim delegatom so se zastopniki laške vlade z ozirom na posebno pogajanja med obema državama peljali precej daleč nasproti, da tako pripravijo ugodna tla za oficijelne razgovore. O teh pogajanjih govorimo na drugem mestu. Naša delegacija šteje 10 oseb.

Češkoslovaška delegacija.

Češkoslovaška delegacija šteje okoli 30 oseb pod vodstvom dr. Beneša. Nastanjena je v hotelu »Bristol«, kjer se je vršila v soboto 8. t. m. tudi prva konferenca male antante.

Prva konferenca male antante.

Na sobotni seji zastopnikov male antante pod predsedstvom dr. Beneša so

še enkrat natanko proučili vsa vprašanja, o katerih so se že na konferencah v Bratislavi in v Belgradu dogovorili. V soboto popoldne pa je obiskal dr. Beneša laški vnanji minister Schanzer, kjer so ugotovili, da mala antanta kot taka ne bo udeležena in zastopana na predkonferenci zaveznikov.

Nevtralci na genovski konferenci.

Države, ki so ostale za časa svetovne vojne nevtralne, so nekaj časa razmotrivala načrt skupnega nastopa na genovski konferenci po vzoru male antante. Načrt se je izkazal kot v praksi neizvedljiv zaradi različnih vidikov posameznih nevtralnih držav, s katerih te presojuje splošni finančni položaj v Evropi. Eni se ogrevajo za načrt Meulenov, drugi za načrt Dubois, tretji pa prepuščajo glavno besedo konferenci sami.

Stališče Zedinjenih držav.

Zedinjene države severoameriške ne bodo na konferenci zastopane. Kot zaupnik ameriške vlade bo sejam prisostvoval znani ameriški finančnik Vanderlip. Zedinjene države stoje slejkoprej na stališču: Gospodarska obnova Evrope ni mogoča brez izpremembe v rešitvi reparacijskega vprašanja in brez razorožitve. Dokler ne bodo evropske države začele resno pretresati teh dveh vprašanj, bo stala Amerika (uradno) ob strani.

Potovanje in prihod ruske delegacije v Genovo.

Pod vodstvom ljudskega komisarja za vnanje zadeve Čičerina je odpotovala v Genovo številna ruska delegacija, ki se je nastanila najprej v Rigi. Tu se je vršila važna konferenca med Rusi in med zastopniki ruskih obrobni držav, katere izid je bil po najnovejših izjavah vodilnih državnikov prizadetih držav poveljen. Iz Rusije so krenili Rusi v Berlin, kjer so imeli važna posvetovanja z nemško vlado. Rezultat teh pogajanj ni znan, izgleda pa, da so si Nemci in Rusi še v nekaterih točkah precej navzkriž. Iz Berlina so potovali Rusi ne preko Švice, kakor bi bilo pričakovati, ampak preko Brennerja v Ita-

lijo oziroma v Genovo. Za Genovčane je bil prihod Rusov silna senzacija. Laška vlada je iz strahu pred morebitnimi napadi laških fašistov na sovjetsko delegacijo kolodvor in ulice in ceste, ki vodijo do Rusom namenjenega hotela »Imperial« v Santa Margherita, močno zastražila. Na vseh avtomobilih, s katerimi so se peljali ruski delegatje, so sedeli do zob oboroženi karabinjerji, nad ulicami pa so ropotali aeroplani, da bi videli od zgoraj kakšno morebitno skrivno zasedo. V hotelu samem pa straži Ruse dvojna straža: laški karabinjerji in ruski vojaki. Dostop do ruske delegacije je silno težaven. Na morju v mali luki pred hotelom pa se je usidrala laška vojna ladja, da prepreči vsak napad na Ruse z morske strani. Te pedantične varnostne odredbe smatrajo Rusi sami za preobsežne in se jim smejejo. Precej neverjetna pa je trditev, da dela Rusom neprijetnosti hotelski račun, ker morajo plačati dnevno po 300 lir za oskrbo. Ruska gospoda v Genovo gotovo ni prišla brez vsega.

* * *

NAJNOVEJŠE VESTI S KONFERENCE.

Delovni program konference.

Genova, 10. aprila. (Izv.) Včeraj se je vršilo v Palazzo Reale zborovanje zastopnikov onih narodov, ki so na canneški konferenci odredili, kdo naj se povabi k mednarodni gospodarski konferenci v Genovo. Na zborovanju so določili dnevni red otvoritvene seje in nadaljnega zasedanja genovske gospodarske konference. Spoznameli so se, da bo imel otvoritveni govor italijanski ministr. predsednik De Facta, nakar bodo govorili angleški ministrski predsednik Lloyd George, francoski delegat Barthou, Nemec dr. Wirth, ruski sovjetski poverjenik Čičerin in pa belgijski ministrski predsednik. Vtis, ki ga je napravil ta prvi sestanek, je bil nadvse ugoden. Z ozirom na to se more pričakovati, da se bo na genovski gospodarski konferenci možno sporazumeti v vseh točkah, o katerih se bo konferenca posvetovala. Daje se na tem sestanku tudi določiti, da se načrt gospodarske obnove, kakor so ga zamislili zavezniki na canneški konferenci, ne izpremeni.

Rusi za pomirljivo politiko.

Genova, 10. aprila. (Izv.) Včeraj popoldne so ruski delegati Čičerin, Litvinov in Vorovskij v imenu ruske delegacije posetili italijanskega ministrskega predsednika De Facta in italijanskega ministra zunanjih poslov Schanzerja. Ruski odposlanci so obrazložili svoj načrt glede gospodarske obnove Evrope, kakor so si jo oni zamislili, in so pri tem pokazali, da se hočejo držati čim bolj pomirljive politike. Izjavili so, da hočejo storiti vse, kar je v njihovi moči, da bo imela genovska gospodarska konferenca uspeh.

Predkonferenca.

Genova, 10. aprila. (Izv.) Včeraj popoldne so se sestali delegati zavezniških držav k predkonferenci, ki je trajala do osmih zvečer. Na tem sestanku se je določil natančen program današnje otvoritvene seje, ki se ima pričeti ob 11.30 popoldne. Po sklepih predkonference bo na današnji seji angleški ministrski predsednik Lloyd George predlagal italijanskega ministrskega predsednika Facta za predsednika mednarodne gospodarske konference v Genovi, nakar bo razvijal program konference. Nato bosta nemška in romunska delegacija pozvani, naj podata programatične izjave. Ni še gotovo, ali bo na današnji seji ves program izčrpan in ali se bo nadaljeval na jutrišnji seji. Ruska delegacija je že podala izjave v javnosti, v katerih naglašajo, da bo vse storila, da bo imela konferenca ugoden izid. Domenjeno je, da bo oficijelni jezik na mednarodni gospodarski konferenci angleščina in pa francoščina, dopustna pa bo tudi italijanščina. Nadalje se je določilo, da se ustanovijo štiri komisije, in sicer tri evropske in ena ruska. Evropske komisije bodo obravnavale vprašanja, ki se tičejo financ, trgovine in prometa. V te komisije odpošlje vsaka država po dva zastopnika, izvzemši Rusijo, ki bo zastopana le v komisiji za ruske zadeve. Vsaka komisija bo imela po 55 članov, ruska pa 58. Zastop-

niki male antante so izjavili na tozadevno vprašanje angleške in italijanske delegacije, da mala antanta ni navezana na nobeno velesilo in da bo v posameznih vprašanjih sklepala popolnoma samostojno. Tajništvo konference bo izdajalo o sejah poročila v italijanskem, angleškem in francoskem jeziku.

Štiri sekcije.

Belgrad, 10. aprila. (Izv.) Genovska konferenca se je razdelila na štiri sekcije. Od naših delegatov je minister dr. Kumandur v finančni sekciji, dr. Velizar Janković v ekonomski sekciji, Deroca v prometni sekciji, Bogdan Marković pa je v ruski sekciji.

Zahteve ruske delegacije.

Belgrad, 10. aprila. (Izv.) Ruska delegacija bo stavila na genovski konferenci predlog o popolni svobodi trgovskega izvoza in uvoza. Pri tem predlogu jo bo podpirala Italija.

Belgrad, 10. aprila. (Izv.) Ruski komisar za zunanje stvari Čičerin bo zahteval na genovski konferenci, da se mora ruska revolucija priznati in da morajo socialne pridobitve revolucije ostati nedotaknjene. Nadalje je izjavil, da ruska delegacija ne bo sodelovala na konferenci, ako jo zavezniki ne priznajo samo de facto, ampak tudi de jure.

Lloyd George zahteva razorožitev male entente in Poljske.

Genova, 10. aprila. (Izv.) Včerajšnja predkonferenca delegatov velike entente, ki je izgotovila program za današnjo odprto konferenco, je bila precej burna. Angleški ministrski predsednik Lloyd George je zahteval, da se mu na današnji seji na vsak način podeli beseda, ker namerava podati gotove izjave, ki bodo našle po vsej Evropi močan odmev. Lloyd George bo najbrže v prvi vrsti govoril o razorožitvi in zahteval, naj se razorožita mala ententa in Poljska. Na ta način hoče izraziti naklonjenost Rusiji. Francoska delegacija je dobila zagotovilo, da ne bo nihče zahteval zmanjšanje oboroževanja Francije.

Otvoritev konference.

Genova, 10. aprila. (Izv.) Danes dopoldne je bila mednarodna gospodarska konferenca slovesno otvorjena. Italijanski ministrski predsednik Facta je bil izvoljen za predsednika konference. Po izvolitvi je imel odprti govor, v katerem je med drugim izjavil: Na gospodarski konferenci v Genovi gre za veliko podjetje, ki je mednarodnega in popolnoma človekoljubnega delovanja. Izbrisani so tukaj vsi spomini na vojno sovraštvo. Tukaj nismo več prijatelji in sovražniki, nismo več zmagovalci in premaganci, ampak le ljudje in narodi, ki hočejo združiti vse svoje sile, da se doseže skupen socialni cilj. Zlasti v gospodarskem pogledu je Evropa razdeljena v toliko taborov, ki jih ločijo bariere drugega od drugega. Nadalje so v srednji in v vzhodni Evropi dežele, posebno Rusija, ki so v gospodarskem življenju Evrope vedno izvrševale zelo važno nalogo in jo bodo tudi v bodočnosti morale izvrševati, ki pa so sedaj izločene iz gospodarstva v Evropi, v svojo in na nas škodo. Mi moramo z vsemi silami iskati sredstev, da odpravimo to nenormalno stanje. Italija bo z vso silo in v popolnem prepričanju podpirala one sklepe, ki bodo najbolj pripravi, da zajamčijo trajen mir in stalnost odnosov med narodi. — Nato je povzel besedo angleški ministrski predsednik Lloyd George, ki je osvetljeval štiri glavne točke canneskega dogovora in izrazil pričakovanje, da se bodo zastopniki držav našli na tej podlagi za skupno

sodelovanje. Francoski minister Barthou je izrazil pričakovanje Francije, da bo genovska konferenca izhodišče za novo svetovno orientacijo. Zastopnik Japonske baron Iši je naglašal velika pričakovanja, ki jih Japonska stavlja na mednarodno gospodarsko konferenco v Genovi. Belgijski ministrski predsednik Theunis je izrazil želje Belgije, da se na konferenci dosežejo čim ugodnejši sklepi in da imej konferenca kar najboljši potek. Po državnem kancelarju dr. Wirthu je povzel besedo zastopnik sovjetske vlade, ruski komisar za zunanje stvari Čičerin, ki se je spomnil izjave ministrskega predsednika Facta, da tukaj ni zmagovalcev in premagancev. Ruska vlada je prišla v Genovo v interesu miru in obnove. Potrebno je sodelovanje vseh narodov. Obnova Rusije je potreben predpogoj za rekonstrukcijo sveta. Ruska vlada je pripravljena odpreti svoje meje vsem narodom. Čičerin je sklenil z besedami zahvale italijanski vladi in z najboljšimi željami za uspeh konference.

Sedež upravnega sodišča za Dalmacijo v Dubrovniku, za Slovenijo v Celju.

Belgrad, 10. aprila. (Izv.) Dopoldne se je v zakonodajnem odboru razpravljalo vprašanje števila in sedežev upravnih sodišč, potem ko se je pododbor o istem predmetu že posvetoval. Glede Dalmacije je poslanec dr. Dulibić pojasnil potrebo, da se mora za Dalmacijo ustanoviti posebno upravno sodišče s sedežem v Splitu, kjer je apelacijsko sodišče in ker je Split središče Dalmacije. Govornik je poudarjal, da nima ničesar proti Dubrovniku, da pa se mora dati radi boljših prometnih zvez in centralnega položaja Splita temu mestu prednost. Večina zakonodajnega odbora je sklenila, da se za Dalmacijo ustanovi posebno upravno sodišče s sedežem v Dubrovniku in da se temu upravnemu sodišču podredi tudi Črna gora. Glede Slovenije je sklenjeno, da se zanjo osnuje posebno upravno sodišče s sedežem v Celju.

Seja finančnega odbora.

Belgrad, 10. aprila. (Izv.) Danes popoldne je na seji finančnega odbora minister za promet predlagal neke izpremembe k zakonu o draginskih dokladah železničarjem. Predlog je bil sprejet. Zatem se je razpravljalo o proračunu ministrstva za pravosodje. Pravosodni minister dr. Laza Marković je izjavil, da se je sodnikom storila velika krivica, ker so se jim faktično ukinile izredne draginske doklade ter je dodal, da bo predložil predlog, s katerim naj bi se ta krivica popravila. Nato je posl. dr. Dulibić zahteval, naj se finančni odbor že sedaj z resolucijo izjavi, da je treba sodnikom ponovno naznačiti prejšnje izredne doklade. Predsednik fin. odbora dr. Veljković je ugotovil, da vlada v tem oziru v finančnem odboru popolno soglasje. Nato se je razpravljalo o ukinjenju sodišč, predvsem na Hvaru, Blatu in Perastu. Posl. dr. Dulibić je ponovno nastopil v obrambo teh sodišč ter je pojasnil, da ne bo država s tem ukinjenjem ničesar prihranila, pač ba bo imela še večje izdatke. Očital je sekciji, da je lahko miselno stavila tozadevni predlog. V debati sta zahtevala zemljoradnik Lazić in demokrat dr. Šečerov, naj se ne dovoli ministru pravde, da sme ukiniti ta sodišča, temveč da naj že finančni odbor sam sklene, da se ukinejo. Razprava o tem predlogu se je nadaljevala in ni bila končana. Debat o tem predmetu se bo nadaljevala jutri ob 9. uri dopoldne.

IZ MINISTRskega SVETA.

Belgrad, 10. aprila. (Izv.) Danes popoldne je imel sejo ministrski svet, ki je razpravljal o prevzemanju živine iz Mažarske. Ministrski svet je sklenil, da se ta posel poveri ministrstvu za kmetijstvo.

ZAKONODAJNI ODBOR ODGOĐEN.

Belgrad, 10. aprila. (Izv.) Zakonodajni odbor je danes odgodil svoje seje na nedoločen čas.

Belgrad, 10. aprila. (Izv.) Danes je bilo v skupščini tako malo poslancev, da nista mogla imeti zakonodajni in finančni odbor istočasno seji. Zakonodajni odbor je imel sejo dopoldne, finančni pa popoldne.

OBČINSKI VOLIVNI RED ZA DALMACIJO SPREJET.

Belgrad, 10. aprila. (Izv.) V drugi sekciji zakonodajnega odbora se je danes razpravljalo o zakonu, ki ga je izdelalo ministrstvo za notranje stvari za občinske volitve v Dalmaciji. Kakor znano, je bil svoječasno občinski volivni red za Slovenijo raztegnjen na Dalmacijo, izpremenjen je bil edino v jezikovnem pogledu, sporazumno z drugo sekcijo. Sekcija je soglasno ostala pri prvotni redakciji ter sprejela samo izpremembo, ki jo je predlagal dr. Dulibić in po kateri ni treba, da morajo biti izvoljeni uvrščeni v imenik volivcev, temveč zadostuje, da imajo volivno pravico. Tako je občinski volivni red za Dalmacijo sprejet in se pričakuje, da se bodo volitve vršile tekom dveh ali treh mesecev.

RAZPUST OFICIRSKKE ORGANIZACIJE V ZAGREBU.

Zagreb, 10. aprila. (Izv.) Vlada je razpustila organizacijo bivših avstro-ogrskih častnikov. Uvedla je hišno preiskavo v prostorih te organizacije. Pri tem se je našel le zapisnik ustanoviteljev organizacije, med katerimi se nahaja tudi neki Milan Gregorič, vohun mažarske propagande v naši državi, ki se sedaj še nahaja v Jugoslaviji.

ITALIJANSKA LADJA PRED ŠIBENIKOM ODPLULA.

Split, 10. aprila. (Izv.) V soboto na vse zgodaj je zapustila šibeniško luko zadnja italijanska vojna ladja. Pri odpotovanju ni bil na obrežju nihče navzoč. Komaj pa je ladja odplula, je bilo mesto Šibenik vse v zastavah.

NEMSKI ODGOVOR REPARACIJSKI KOMISIJI.

Berlin, 10. aprila. (Izv.) Danes opoldne je bila v Parizu izročena nota, s katero je nemška vlada odgovorila na noto reparacijske komisije. Nota naglašala najprej dejstvo, da je vrednost marke od decembra leta 1921 silno padla. Ako se Nemčiji ne posreči pridobiti potrebnih deviz za nabavo inozemskega žita, potem preti Nemčiji gladovanje. Nemška vlada je v velikih skrbih, kako se bodo stvari v polju razvijale. V interesu vsega sveta je, da se prepreči padanje nemške marke in da se zbrani polom Nemčije. Težišče tega vprašanja leži v odplačilih v zlatu. Reparacijska komisija se tedaj naproša, da pregleda odločitve od 21. marca t. l. sporazumno z izvedenci in zastopniki onih držav, ki so pri tem neposredno interesirane. Z ozirom na noto od 28. januarja je smatrali kot edino sredstvo, da se krijejo reparacijski stroški in da se ustalijo menični tečaji (zunanjje posojilo). Le tako posojilo bi omogočilo izplačitev v gotovini že leta 1922. Zahteva, da se naloži v Nemčiji 60 milijonov novih davkov in da se izdajo posebne kontrolne odredbe, nasprotuje zagotovitvi, katera so dali zavezniki dne 16. junija 1919. Nemška vlada bi se z nadzorovanjem državnih financ nikakor ne mogla strinjati.

KOVANI NOVCi NA RUSKEM.

Pariz, 10. aprila. (Izv.) »Petit Parisien« priobčuje vest helsingforskih »Tidning«, glasom katere so sovjetske oblasti v Rusiji jele iz zaplenjenih cerkvenih dragocenosti, to je iz zlata in srebra kovati novce.

KONFERENCA BALTISKIH DRŽAV.

London, 10. aprila. (Izv.) »Morning Post« javlja iz Helsingfors, da prirede Finska, Estonska, Latiška in Poljska koncem aprila v Helsingfors konferenco, ki se bo bavila s finančnimi odnosi teh držav napram sovjetski Rusiji.

POMOC RUSIJI.

Moskva, 10. aprila. (Izv.) Od 1. januarja do 1. aprila t. l. je osrednji odbor za pomoč gladujoči Rusiji uporabil na kreditih 1180.800.000 rubljev in izdal v sovjetskem denarju 5598.922.000 rubljev. Darov je prejel 508.900.000 rubljev.

D'Annunzio pred novimi velikimi političnimi načrti?

Minole dni je D'Annunzio, ki je po odhodu iz Reke živel sam zase, poklical k sebi socialističnega poslanca in predstavitelja delavskih sindikatov v Italiji: Gino Baldesija. Pogovor je trajal celih pet ur. Vse kaže, da je imel ta pogovor daleko sežne namene in vsa italijanska javnost se peča z njim. Baldesi je različne domneve javno zavrnil in izjavil, da sta se D'Annunzio in strinjala samo v tem, da se delo v Italiji premalo ceni. Znano je, da je D'Annunzio nasproti delavnim masam kazal vedno spoštovanje in simpatije in da se njegovi legionarji nikdar niso pomešali med fašiste. Zato živa D'Annunzio med delavnimi sloji v Italiji še danes neomejeno zaupanje. Pravkar se je obrnil nanj sindikat mornarske zveze, ka terega bi kapitalistični brodolastniki rad ugonobili; prosil je D'Annunzia, naj prevzame predsedstvo in s tem brambo sindikata. D'Annunzio bo menda prošnji ugodil. Vse kaže, da se v Italiji pripravljajo velika politična ločitve v dva tabora: v tabor imperializma s kapitalističnimi in za grizenimi nacionalističnimi krogi na čelu in v tabor delavnih slojev. Ta tabor bi ko svojega moža dvignil na čit D'Annunzio in z njim prevzel oblast v deželi. Kako piše tržaška »Edinost«, tako politično presenečenje v današnjih italijanskih notranjih zmedah nikakor ni nemogoče.

Rapallo II.

Belgrajska vlada je jadransko vprašanje vedno dosledno bagatelizirala. Zanj se jadransko vprašanje začelja pri Kotor in konča pri Draču. Severozapadna jadranska obal je hrvaška, oziroma slovenska zato se velesrbskih centralistov ne tiče. Njim se italijanski imperializem ne zdi ne varen, dokler ne ogroža starosrbskega. Zato so belgrajski radikali, ki imajo z molčnim priznanjem demokratov monopol na zunanjo politiko, občutljivi le, če gre za Abanijo, razni reški puči pa jih pustijo hladne, razun da uradno in poluradno časopisje je nekoliko zašumi, da se javnost pome ob nacionalno zvonečih frazah. Ker zunanja politika starega srbskega kraljestva bila nikoli samostojna, ker je tvorila mal Srbija vedno le golo številko v politični računih te ali one velesile, zato mora nova država slediti smernicam, ki se diktirajo drugod. Enkrat je bil to Petrograd, z časa Obrenovičev Duna, potem zopet Petrograd, danes pa je Pariz. To zopet potrjuje v očigled genovske konference saj gospod minister za zunanje zadeve v »Purger Presse«. Po tem se ravna tudi naše razmerje do Italije. Dokler bo vladala radikalno-demokratska koalicija, nam naših odnosov do Italije ne bodo narekovali lastni jugoslovanski interesi, marveč le interesi velikih zaveznikov. Kaj zato, če Italija za dobi trdno gospodarsko pozicijo na zapadni meji, saj je cela država itak v odvisnosti od tujega velekapitala. Kakšnega lastnega velikega političnega zamisla pa se

Konservator Fr. Stelč:

Vojaški grobovi.

Vojna je zapustila naši zemlji tužno dedščino 13.270 vojaških grobov — toliko jih izkazuje uradna statistika, v rešnici pa jih je in jih je bilo mnogo več; sam sem se prepričal, da o nekaterih manjših pokopališčih v bližini nekdanje fronte danes že ni več sledu, razen tega pa že itak nobena uradna statistika, naj je še tako vestna, ne doseže res vsega gradiva. Največja pokopališča v Sloveniji so sledeča: Ljubljana, 6244 grobov; Boh. Bistrica, 543 gr.; Kranjska gora, 179 gr.; Škofja Loka; Rupa pri Kranju, 146 gr.; Bled, 134 gr.; Ukanca pri Zlatogoru ob Boh. jezeru, 298 gr.; Novo mesto, 124 gr.; St. Vid nad Ljubljano, 95 gr.; Vrhnik, 77 gr.; Maribor, 1389 gr.; Ragonznica pri Ptuj, 537 gr.; Ptuj, 65 gr.; Hajdina pri Ptuj, 67 gr.; Strnišče, 965 gr.; Celje, 1479 gr.; Sp. Poljskava, 51 gr.; in nebroj manjših. Kakor sem se prepričal pri svojih potovanjih, so ta pokopališča večidel ljudem v napotje; nekatera so skrajno zapuščenata klub temu, da se v splošnem lahko reče, da v našem ljudstvu živi tradicionalna spoštovanje do mrtvecev in njihovih grobov, da naša domača pokopališča po mestih pa tudi na deželi jasno dokazujejo to dejstvo. Da so vojaška pokopališča naenkrat postala ljudstvu neprijetno breme in bi se jih najraje čimprej iznebili, je pač deloma

ali celo v glavnem razložljivo iz ogromnega prevrata v psihičnem življenju mas po prevratu.

Vojne in njenih spominov pri nas pa tudi drugod (celo v Franciji) danes v masi pač nihče ne blagoslovja. Temu dejstvu se pridružuje pri nas tudi to, da so ti grobovi po večini grobovi bivših avstrijskih vojakov in sicer ne domačih ampak tujih, deloma osovražanih polkov, ki niso zapustili mej ljudstvom najlepših spominov. Vse, kar spominja na osovraženi avstrijski režim, je več ali manj neprijeten spomin na preteklost in v to kategorijo spadajo po pojmovanju mas tudi vojaška pokopališča, ki nosijo deloma javne zunanje znake bivšega režima v napisih ali spomenikih. Jasno ilustrira to psihološko dejstvo tudi opazovanje, da so v krajih, kjer so nemške manjšine, ki čutijo pietetno napram preteklosti, grobovi boljje oskrbovani in to ne po zaslugi oblasti ampak ljudi samih, kakor drugod. Zanimarjenosti je ponekod pripomoglo tudi dejstvo, da je ta pokopališča oskrbovalo avstrijsko vojaštvo samo in se ljudstvu ni bilo treba brigati zanje, nasprotno je smatralo za dolžnost, da to skrb prevzame organizacija, ki je bila povod tolikih žrtv in v katere interese bi bili tudi eventualni sadovi njenega početja. Jugoslovansko vojaštvo je po garnizijah prevzelo to tradicijo in oskrbuje grobišča tudi naprej, toda cela vrsta velikih grobišč leži izven območja garnizij. Pri teh pride v po-

štev edino požrtvovalnost občanov, da jih vzdržuje po svojih močeh in s svojim trudom. Po nekod se to tudi zgledno vrši. Tako je občina v Hajdini pri Ptuj, vzorno uredila skupni grob 67 vojakov-ujetnikov, ki so postali žrtve velike železniške nesreče ob prevratu v bližini Hajdine. V vzornem redu je še danes veliko vojaško pokopališče taborišča v Strnišču, vendar se je bati, da bo skrb prenehala, ko se taborišče popolnoma razpusti. V vzornem redu je tudi del mariborskega pokopališča očitno še iz predrevratne dobe; najboljšo oskrbovano pa je med vsemi pokopališči v Celju. Na Kranjskem nam ravno ljubljansko ne dela več časti; najzapuščenejše med vsemi pokopališči v Boh. Bistrici, se ravnokar nanovo ureja z državno pomočjo po zaslugi župnega in občinskega urada. V lepem redu je bilo lansko leto pokopališče v Kranjski gori in v Ukanci ob Boh. jezeru, kar je napravilo ugoden vtis na turiste in sem slišal večkrat hvaliti. Lepa lesena ruska kapelica, ki je bila po prevratu oropana vsega, kar je bilo v njej, pod Vršičem pri Kranjski gori je tudi pripravljena in pod stalnim nadzorstvom županstva v Kranjski gori. Isto velja za leseno kapelico okusno pristavljeno k plavznemu stolpu pred gradom v Boh. Bistrici; oskrbuje je gozdno oskrbništvu, ki je mnogo pripomoglo k ureditvi bohinjskih pokopališč. Druga grobišča pa v splošnem predstavljajo žalostno sliko zapuščenosti, če ne naravnost vandalizmov,

posebno če so predaleč od človeških bivališč.

Kljub vsem nesporazumljenjem v ti zadevi je faktično dejstvo našega razmerja do teh spomenikov osovražene vojne do tole:

Po mirovnih pogodbah so se države medsebojno zavezale, da bodo skrbale za vojaška pokopališča na njihovem teritoriju. To se tudi povsod izvršuje in se ne delajo nikake razlike med prijateljem in sovražnikom. Prepričan sem se o tem v čehoslovski republiki, v Avstriji, na francosko-nemški fronti pri Reimsu, kjer so enako vzorno oskrbovana grobišča Nemcev kot Francozov, ter v Italiji. Ravno te dni je bilo v dunajskih listih poročilo komisije »Črna križa« (Das schwarze Kreuz ima namen oskrbovati prevoz v tujini pokopanih vojakov v domovino). Najobširnejše je o tem poročala »Reichspost« 22. marca t. l. št. 81, kjer poroča na str. 5, da ima večina avstrijskih pokopališč v Italiji spominske obeliske ali druge spomenike. Čez nekaj let bodo pokopališča opustili in združili kosti v ossarijih (kostnicah). V članku »In fremder Erde« čitamo o grobiščih na soški fronti: »Avstrijske vojne grobove oskrbujejo Italijani s tako skrbjo in pietetno kot da bi bili to grobovi njihovih mrtvecev.« Pozabiti ne smemo, da počiva ravno na avstrijskih pokopališčih soške fronte veliko šte vilo Jugoslovancev. (Konec.)

dani režim itak nima in tudi v krog male antante nas pravzaprav bolj vlečejo drugi nego lastni razum in volja. »Halb zog sie ihn, halb sank er hin« ...

To pride človeku zopet na misel, ko bere vest, da se naši delegati pogajajo z italijanskimi v Genovi glede na izvršitev rapalske pogodbe. O čem se pogajajo, tega nihče razum niti ne ve, in naši vladi seveda ni padlo na um, da bi bila o tem obvestila parlament, preden so naši zastopniki odpotovali na tako važno posvetovalje. Nam sploh ni razumljivo, čemu se naši delegati z Italijo pogajajo, ko je vendar rapalska pogodba vsa vprašanja jasno in določno rešila in ko gre le za to, da se izvrši. To vprašanje pa je poasnil bivši ban dr. Tomljenović, eden izmed stebrov režima, ki je pa sedaj »na razpoloženju«, v demokratski »Riječici«. (Gospodje od vladne koalicije žive, kakor znano, medseboj v »napetih odnosih« in si zato od časa do časa radi naga ajo.) Glasom člana 18. mednarodnega pravilnika (Tomljenović misli gotovo na statut zveze narodov) ni nobena pogodba med državami, ki so članice zveze narodov, obvezna, ako se pri zvezi ne registrira. Rapalski ugovor pa do današnjega dne ni registriran, torej ni za nobenega izmed kompascientov obvezen! Vprašanje je zdaj, zakaj se ni registriral. Tomljenović nam podaja jako interesanten in za našo vlado veleznačilen odgovor: »Mi vemo iz popolnoma zanesljivega vira, da rapalska pogodba zato do sedaj ni bila registrirana zaradi intervencije Italije pri naši kraljevi vladi.«

Zdaj je jasno, da krivda zaradi neizvršitve rapalske pogodbe pade v prvi vrsti na vlado naše države. Italija je s tem seveda v diplomatskem oziru neizmerno veliko pridobila. Dosegla je namreč, da se je ves spor z Jugoslavijo celo poldrugo leto zavlekel tja do danes, to je, do genovske konference, na kateri bodo, ako se naši državniiki z italijanskimi ne sporazumejo, zastopniki vseh veselih, zmagovalnih, premaganih in nevtralnih, pritisnili seveda na slabšo stran, to je na Jugoslavijo, da se spravi konflikt s sveta. Tako je Italija na polju go in naši oficiozi res tudi že lakonično diplomacije zopet izvajala nekrvavo zmazoznanajo, da se vršijo pogajanja med jugoslovanskimi in italijanskimi zastopniki v najpriskrnejšem tonu in da je ugoden rezultat vnaprej gotov ...

Kaj se iz teh pogajanj končno izvali, seveda še ni mogoče z gotovostjo reči. Vendar so belgrajski državniiki preskrbeli vsaj toliko, da so nas pripravili na to, da bomo eventualno sprejeli italijansko-jugoslovanski kondominij nad Barošem z manjšim razočaranjem. V najboljšem slučaju pravijo, da bodo Italijanom dali en pomol na Barošu. Kaj pa bodo še dali skrivaj, tega itak ne bo nobeden izvedel, saj se bo v Genovi sklenila marsikatera skrivna kupčija. Izgleda, kakor da so naši državniiki nalašč čakali eno leto in pol, da vprašanje pogodbe, ki bi bila morala biti že davno izvršena, pride pred zbor držav celega sveta, med katerimi pa zaslugi našega koruptnega centralizma lahko naštejemo nam prijazne na prstih ene roke.

V tem se jako izraža vsa mizerija, nesamostojnost in malovernost politike nosilcev sedanjega režima. Koruptna notranja politika ima svoj točen pendant v zunanji politiki.

Politične novice.

+ Sijajen shod v Šmartnem pri Liti. Pod predsedstvom župana Lebingerja se je vršil v nedeljo v Šmartnem sijajen shod SLS za litijski sodni okraj. Na shodu so bile zastopane vse občine po najboljših močeh. Po poročilu dr. Kulovca je bila sprejeta z velikim odobravanjem zaupnica Jugoslovanskemu klubu in načelstvu stranke.

+ Slovenski radikali o samostojnih kmetih. Zadnji kočevski »Radikal« piše o samostojnih polomijadah v Sl. Bistrici, Kranju, Št. Lenartu itd. in pravi, da so se hoteli samostojni maščevati in razbiti shod SLS v Radovljici. Samostojni so organizirali vse, kar leze in gre samostojno tja gori do koroške meje. »In efekt? Prišlo je toliko samostojnih, da so jih pristaši SLS za šalo — spodili s shoda.« Končno poda o samostojnih sledečo sodbo: »Da Samostojna ne stoji v Sloveniji na rečnih tleh, so trdili poznavalci samostojnih podjetnikov že v letih 1919-20; vsled tega se bo vsakdo le opekel, kdor naveže svojo ali svoje stranke usodo z njihovo. Ker prazno kričastvo brez solidne interesne organizacije se vedno kmalu razkadi. Te pa Samostojni niso umeli ustvariti. In sedaj je prepozno. Tudi brezobrestna posojila, ki so končno iztisnjeni davki vseh državljanov, jim ne bodo več pomagala na nogo.« — S to sodbo se popolnoma strinjamo. Smo pa mnenja, da bi jo slovenski radikali lahko mirne duše raztegnili tudi nase.

+ Počakajte do jutri! Belgrajska »Politika« je poslala na genovsko konferenco svojega posebnega poročevalca. Ta poseben poročevalec javlja sedaj svojemu listu zelo zanimive stvari o Čičerinu: » — Ko sem zvedel, da so Rusi prišli, sem odšel v Santa Margherita skupno z dopisni-

kom »Timesa« in »Chicago Tribune«. Tajnik Čičerinov pa nam je prošnjo za sprejem odbil (po »kranjsko«: vrgel nas je ven) in nas ni hotel prijaviti. Ostali smo zunaj in čakali na druge ruske delegate. Res so kmalu prišli zastopniki Armenije in Georgije, vsi v novih oblekah, toda oni »govore vrlo težko francoski« (to se pravi: rekli so nam, naj jih pustimo v miru). Čakali smo dalje. Prišle so tipkarice, jako vesela dekleta, toda o delegaciji niso hotele nič povedati. Mi smo čakali dalje. In res, pričakali smo. Prišel je Čičerin, visok, močan človek, star okoli 50 let. Mi ga pozdravimo. On vpraša, kaj hočemo. Vprašam ga, kaj misli o konferenci. Odgovor: »Počakajte do jutri!« Potem je pa govoril, kako je solnce toplo, da je hotel lep, Rivijera krasna itd. Nato so prišli še drugi delegati, a tudi ti nam niso hoteli dati nobene informacije. — Sedaj pa se moramo vprašati: »Ali ni škoda denarja za tako poročanje?«

+ Novo politično stranko snujejo na Hrvatskem pristaši »Slobodne Tribune«. »Slobodna Tribuna« je veljala doslej kot izvenstrankarsko glasilo. V sobotni številki »Sl. T.« pa priobčuje na uvodnem mestu znani Rudolf Giunio članek »Dvije fronte«, ki se čita kot poziv na ustanovitev nove politične organizacije, ki naj prične »borbo novega sveta s starim«. V isti številki »Sl. T.« piše dalje dr. Ivo Politeo v članku »Od starih k novim, socialnim strankama«: »Nesposobnost starih strank, da novoj državi dadu nov sadržaj, dokazuje potrebu nove stranke.« Ob enem s temi proglašuje priobčuje »Slob. Tribuna« poziv na vpisovanje delnic »Jugoslovenskog Novinskog dioničarstva«, čegar osnovni kapital bi znašal 8 milijonov kron. Ta vsota predstavlja brezdvomno tiskovni fond za »Sl. Tribuno«, ki bi postala glavni organ nove strankarske skupine. Med podpisniki poziva za podpisovanje delnic čitamo med drugim sledeča velezanimiva imena: Mihajlo Avramović (vodja srbskih zemljoradnikov), dr. Gustav Gregorin v Ljubljani, dr. Božidar Marković, vseučilišni profesor v Belgradu, dr. Otokar Rybář v Ljubljani itd.

+ Trdosrčni Angleži. Angleška vlada je poslala naši vladi noto, v kateri zahteva plačilo obresti od dolžnih 25 milijonov funtov in sicer za tri leta (za nazaj). Izplača naj se dolžni znesek za obresti tekom tega leta. Ker je obrestovanje petprocentno, bi morala naša država z ozirom na današnji kurz funtov plačati samo na obrestih, ki smo jih dolžni Angležem, nad 1 milijardo dinarjev. Koliko obresti in kapitala smo pa dolžni drugod, tega pa niti sam Kumanudi ne ve.

+ Pod sedanjim režimom. V isti koloni, v kateri poroča o pripravah za velike svečanosti ob priliki kraljeve proke v Sloveniji, poroča »Slovenski Narod« o krizi v zdravstvenem odseku za Slovenijo, katera je nastala vsled tega, ker vprašanje finansiranja dobrotelnih zavodov še zdaj ni rešeno in vsled tega ni izključeno, da se bodo vse bolnice res zatvorile. Iz tega vzroka namerava, kakor poroča »Slovenski Narod«, odstopiti šef zdravstvenega odseka dr. Otmar Krajec.

+ Japonska in Rusija. Japonska je sklenila, da pripozna sovjetsko vlado v Rusiji, ako le-ta vzame naše obveznost 200 milijonov jenov vojnega dolga. Japonska hoče tudi evakuirati sibirsko primorje, toda le pod pogojem, da ruska daljnjezhodna republika sprejme nekatere trgovinske pogoje, ugodne za Japonsko. Tudi kitajska republika se peča s tem vprašanjem.

+ Vatikan demintira vest, da se med Rusijo in sveto stolico vrše ali so se vršila pogajanja glede dovoljenja, da smejo katoliški misijonarji v Rusijo. — Dotično vest je prinesla neka ruska korespondenca, ki je začela izhajati v Jugoslaviji in katera je s tem dokazala, da njene informacije niso ravno posebno zanesljive.

Dnevne novice.

— Nova papeževa zbirka za stradaljoče v Rusiji. V zadnjem času je došlo Vatikanu 843.064 lir novih darov za stradaljoče rusk pokrajine; večina te vsote se je zbirala po italijanskih škofijah.

— Poglavlje o surovosti. »Narod« je napisal včeraj celo poglavje o surovosti. — Res na surov in podel način opravlja in obrekuje in prav po farizejsko zavija oči, kakor bi bil najnedolžnejše jagne na svetu. Zdi se nam potrebno, da vendar podamo malo ilustracijo k njegovemu farizejstvu. V nedeljo je vstopila na postaji južne železnice skupina mladih fantov v kupe tretjega razreda. Kmalu po vstopu so zapeli sokolsko koračnico in s tem pokazali, kam hodijo v vzgojno šolo. Po Ljubljani so prepevali ali bolje vpili. Pesmi in kvante, ki so jih vmešavali, so bile take vsebine, da so očividcu, ki e prehodil dokaj sveta in je marsikaj slišal in videl, pognale rdečico v obraz. Tukaj bi si »Narod« lahko ogledal sadove svoje vzgoje. Pometajte le pred svojim pragom, imate nesnage dovolj, nikarte zavijati hinavsko oči.

— Pravičnost višjega šolskega sveta. Iz Mokronoga nam poročajo, da je višji šolski svet razveljavil volitev zastopnikov v

okrajni šolski svet. Bajje opravičuje to s tem, da niso bili vsi svetovalci škocijanske občine povabljeni k volitvam. Pravi vzrok je pa v tem, ker so samostojneji propadli, sedaj hočejo pa še enkrat vse svetovalce tirati v Mokronog. Pri volitvi v Mokronogu je škocijanski župan sam opravičeval odsotne in navajal vzroke, zakaj se niso mogli volitve vdeležiti. Po porazu seveda iščejo pa zopet nove razloge. In ljubljanska gospoda mora seveda biti samostojnejšem uslužna.

— Is orožniških krogov smo prejeli: K vašemu članku z dne 2. aprila t. l. pod naslovom »Iz orožniških krogov« poročamo še sledeče: Celokupnemu poveljniku žandarmerije v Belgradu najbrže ni znano, da so slovenski orožniki ločeni od srbskih, ker srbski orožniki dobivajo že zdavnaj 500 dinarjev mesečne draginjske in 5 dinarjev dnevne družinske doloke, medtem ko imamo slovenski orožniki le 400 dinarjev in 4 dinarje. — Orožnik.

— Zirovnica. V soboto, 8. t. m., ob 3. uri zjutraj je na doslej nepojasnjen način nastal v gospodarskem posloju hiše M. Sokliča ogenj. Bila je cela vas v nevarnosti. Požrtvovalnosti sosedov in požarni brambi z Breznice pod vodstvom načelnika, župana Finžgarja, se je zahvaliti, da se je požar omejil in je zgorel samo hlev.

— Št. Vid nad Ljubljano. Pred kratkim se je osnovala v Št. Vidu Obrtna zveza, ki lepo napreduje. Sedaj si je uredila v štiri soli v l. nadstropju svojo pisarno, kjer bo reševala tekoče obrtne zadeve. Uradne ure so ob četrtkih od 7. do 9. ure zvečer in ob nedeljah zjutraj od 7. do 10. ure. Pisarna bo za enkrat posredovala pri nabavi obrtnih potrebščin in pri prodaji izdelkov ter skušala urediti vajeniško vprašanje. Vabimo p. n. intereso po deželi, naj se obračajo na tukajšnjo Obrtno zvezo vselej, kadar imajo oddati kako večje delo, zlasti mizarstvo, stavbeno ali pohištveno, dalje kadar imajo na prodaj kake obrtne potrebšchine, n. pr. deske itd. Zlasti pa opozarjamo stariše, da bo Obrtna zveza skušala preskrbeti vajencem poštene krščanske mojstre. Delokrog je zelo obširen; uspehi ne bodo izostali.

— Preureditev selske službe pri pošttem uradu v Trzinu in opustitev poštne nabiralnice v Bistrici in Kotorju. S 16. aprilom t. l. se preuredi pri pošttem uradu v Trzinu dostavljanje poštne pošto po selskem pismošću v naslednje kraje: I. okraj: Bistrica in Kotor; II. okraj: Pilnica, Plaz, (Deževno, rudnik) in oskrbnitvo barona Borna; III. okraj: Pilnica, Plaz (Deževno, rudnik) oskrbnitvo barona Borna in Sv. Ana (grad). — Dostavljalo se bo v I. okraju vsak dan, razen nedelj, v II. okraju vsak ponedeljek, sredo in petek in v III. okraju vsak torek četrtke in soboto. — Poštni nabiralnici Bistrica in Kotor se s 16. t. m. opustila.

— Razpisana poštna urada. Razpisana je odpravniska služba pri pošttem uradu na Kočevski reki in pri pošttem uradu na Škofljici. Prošnje je vložiti v teku dveh tednov.

— Poštne pristojbine. Povzeta pri paketih so dovoljena, kakor smo poročali, do 5000 dinarjev. Ekspresna pristojbina, ki je znašala doslej 3 dinarje, se je povišala na pet dinarjev. Najvišji znesek za pošne in brzojavne nakaznice, za pošne naloge in pisemska povzeta pa ostane tudi nadalje samo 1000 (tisoč) dinarjev. — Izplačnina do 1000 dinarjev ostane neizpremenjena. — Povzetne nakaznice čez 1000 do 5000 dinarjev se ne izplačujejo na dom.

— Za in proti alkoholu. 7. aprila se je vršil v Newyoriku velik protestni shod proti prohibicionizmu (popolna prepoved alkohola), na katerem je bilo opaziti veliko politikov, finančnikov, trgovcev itd. Sklenila se je resolucija, da se ima pri prihodnjih volitvah boj zoper prepoved alkoholnih pijač postaviti med volivna gesla.

— Najden utoplenec. Dne 7. aprila letos je odšel 60 letni delavec Franc Kapus iz Kamnogorice na Brezje. Med potjo je pa padel v Savo in utonil. Med 6. in 7. uro je šel Jakob Ješe iz Zgornje Dobrave čez most v Globokem. Videl je, da nese Sava nekoga utoplenca in poklical je minarja Matevža Porento, kateri je utoplenca pri železniškem mostu potegnil iz reke. Ker je bil Kapus podvržen božasti, se sodi, da ga je med potjo napadla božast, vsled česar je padel v Savo. Utoplenca so prepevali v Kamnogorico.

— Prijetno življenje jetnikov v Pragi. Te dni so prišli v Prago na sled velikemu skandalu. Življenje jetnikov v Pankracijevi jetnišnici se je zelo kriminalno, oblaščem že dolgo časa sumljivo. Jetniki, ki so bili radi raznih prestopkov in zločinov v preiskovalnem zaporu, so običajno lahko dokazali alibi in sodišče jih je moralo kljub sicer obteženemu materialu oprostiti. Sedaj so konečno dognali, da so jetniški pazniki izvrševali naravnost neverjetno stvar: Jetnikom, seveda samo onim, ki so jih lahko primerno nagradili, so prenašali pisma do njihovih sorcev in prijateljev, prinašali so jim vino, likerje in jestvine. V jetnišnici so prirejali prave zabave, na katerih so se pazniki navadno tako napili, da so jetniki sami izvrševali nadzorstvo. Jetnikom so posredovali nedovoljene sesanke in obiske, na katerih so se mogli nemoteno dogovarjati glede zagovora. Dosedaj so aretirali okrog 20 paznikov in jetniških uradnikov.

— Tatvine. Ravnatelj oljarne v Vidmu pri Dolu je bila ukradena pelerina, vredna 1000 kron. — Silvilji Mariji Hribar v Trnovčah je bilo ukradenih 1640 kron. — Gostilničarju Antonu Kališku na Fužinah je bilo ukradenega blaga v vrednosti 200 kron.

— Skandalozno imenovanje. Pod tem naslovom priobčuje v dubrovniškem »Raduc« dr. L. Leontić daljši članek, v katerem najodločnejše obsoja imenovanje Božo Hopeja za upravitelja pošte v Dubrovniku. Božo Hope je bil od državnega pravdnika zasledovan radi poverbe državnega denarja. Bil je zapleten v tako imenovano »dubrovniško milijonarsko afero«. Sodnijsko postopanje proti njemu se je ustavilo ne radi pomanjkanja dokazov, temveč vsled amnestije. Ker je goreč radikal, je sedaj imenovan na to odgovorno mesto.

— »Črni petek« v Belgradu. Belgrajska »Radniške Novine« pišejo, da bo letošnji 1. maj za belgrajske stanovanske najemnike in podnajemnike »črni petek«, ker bo tega dne ostale brez stanovanja približno nad 1000 rodbin. Te rodbine stanujejo namreč v hišah, ki bodo porušene in bodo na njihovo mesto postavili nove. 1. maja jih prično podirati. Ker se ti ljudje večinoma siromašni sloji, poziva list vlado, da se pravočasno pobriže za stanovanje.

— Velika zapuščina. Novosadskemu učiteljskemu društvu je nedavno umrl učitelj Konjović zapustil svoje posestvo, ki se ceni na dva milijona dinarjev.

— Ljubljanski generalni reprezentanci trdijo: »Austro-Daimler« in »Puchwerke« so brzojavili iz Palerma glede Targa Florio (avtomobilske dirke) sledeče: »Austro-Daimler, najmanjši voz pri avtomobilski dirki Targa Florio s 4 1/4 PS na vođu, zmagovalce v svojem razredu, je dosegel drugo darilo. Udeležil se je tudi dirke najmočnejših vozov-dirkalcev ter zaostal pri 482 km gorske ceste povprečno samo 8 km za absolutnim zmagovalcem.« 1864

— Dolarji. Stranka, ki je dne 6. aprila prodala 300 dolarjev, naj se v svrhu obračuna zglašuje čimprej pri Slovenski banki, Ljubljana. 1349

Primorske novice.

pr Za avtonomijo v Julijski krajini. Na zadnji seji deželne posvetovalne komisije v Primorju je podal kom. dr. Pettarin obširno utemeljen predlog za ohranitev prejšnjih avtonomij. Predlog zahteva: Razen formalnih ukrepov za juridično koordinacijo, naj se pravice avtonomnih zastopov v novih pokrajinah Italije ohranijo nedotaknjene v svojem bistvu, predvsem pa naj se ohranijo: a) zakonodajne, finančne in odločevalne pravice deželnih zborov; b) pravice deželnih odborov kot neodvisnih upravnih oblastev, dalje posebne naloge dežel. odborov kot organov pri nadzoru nižjih avtonomnih enot, predvsem občin, in kot sodišče v sporih med podrejenimi avtonomnimi enotami, predvsem med občinami; c) pravice do lastne uprave, ki grede manjšim avtonomnim enotam, predvsem občinam a posebno občinam z lastnim statutom; d) posvetovalna komisija želi da bi izkušnje, ki so se že in se bodo še napravile z avtonomijami v novih pokrajinah, služile kot pouk za bodočo decentralizacijo države po deželah, ki se bo morala izvršiti v enaki obliki po vsem kraljestvu!

Gospodarstvo.

g Zlati trg. V dobi od 6. do 27. marca je padla cena pšenice v Cikagi od 134,5 centov pri bušlu na 138 centov. Pri koruzi od 63 1/2 centov pri bušlu na 58 1/2. — Cene grede še nadalje navzdol.

g Zunanja trgovina Češkoslovaške. V l. 1921. je izvozila Češkoslovaška blaga za 96.457.688 meterskih stotov, uvozila pa blaga za 99.617.169 meterskih stotov. Izvoz je prekašal uvoz za 56 milijonov 840.499 meterskih stotov. — Leta 1920. je znašal uvoz 23.884.412 meterskih stotov, izvoz pa 60.022.209 meterskih stotov.

g Stanje papirnatega denarja v Avstriji je zopet narastlo za nad 22 milijard n.-a. kron, tako da znaša sedaj 303 milijarde in 63 milijonov n.-a. kron.

g Zlata ruda v Češkoslovaški. V Češkoslovaški so našli v Biteli na 50 m globoko in 15 m široko žilo zlatonosne rude.

g Konji iz Mažarske aktivnim častnikom. Vlada je določila, da se razdeli od 3000 komadov konj, ki jih dobimo od Mažarske v svrhu reparacije, 2000 konji med aktivne častnike.

B O R Z A.

Zagreb, 10. aprila. (Izv.) Devize: Berlin 103 do 105, Bukarešta 242-248, Milan 1680-1715, London (izplačilo) 1410-1420, (čeki) 0-1420, New York 314-315, Pariz 0-2890, Praga 621-625, Švica 6200-6275, Dunaj 4.15-4.20, Budimpešta 38-39, Varšava 9.50-10. Valute: ameriški dolarji 310-316, avstrijske krone 4-0, češkoslovaške krone 600-610, napoleonidori 1000-0, nemške marke 110-116, romunski lei 240-0, italijanske lire 1680-1690.

Belgrad, 10. aprila. (Izv.) Devize: London 380-0, Pariz 728-732, New York 79.50-80, Milan 420-423, Zeneva 1550-1570, Praga 154-154.50, Berlin 26.50-26.50, Dunaj 1.05-1.07, Bukarešta 60-61. — Valute: ameriški dolarji 79.75-80.25.

Curij, 10. aprila. (Izv.) Berlin 1.70, New York 514, London 22.71, Pariz 47.30, Milan 27 tri četrti, Praga 10.05, Budimpešta 0.60, Zagreb 1.575, Varšava 0.13, Dunaj 0.066, avstrijske krone 0.07.

Berlin, 10. aprila. (Izv.) Dunaj 3.955, Budimpešta 35.85, Milan 1607.95, Praga 581.25, Pariz 2756.50, London 1319.30, New York 297.875, Curij 5817.70.

Praga, 10. aprila. (Izv.) Dunaj 0.57375, Berlin 16.95, Rim 276, Budimpešta 5.90, Pariz 473, London 226.375, New York 50.90, Curij 1001, avstr. krone 0.60, italijanske lire 273.

Dunaj, 10. aprila. (Izv.) Zagreb 2367-2373, Belgrad 9448-9472, Berlin 2570-2580, Budimpešta 937-943, London 33.950-34.000, Milan 41.270-41.330, New York 7681.50 do 7693.50, Pariz 70.750-70.850, Praga 15.227.50 do 15.247.50, Sofija 5270-5280, Curij 149.325 do 149.625, Valute: Dolarji 7631.50-7634.50, bolgarski lei 5170-5180, anoleški funti 33.775 do 33.825, francoski franki 70.750-70.850, italijanske lire 41.070-41.130, dinarji 9443-9487, romunski lei 5619-5631, švicarski franki 148.625-148.875, češkoslovaške krone 15.215 do 15.235, mažarske krone 943-949.

Ljubljanske novice.

Ij Posvečenje novih bronastih zvonov trnovske cerkve sv. Janeza Krstnika. V nedeljo popoldne se je izvršila v Trnovem pomembna svečanost. Ljubljanski škof dr. Anton Bon Jeglič je posvetil nove štiri bronaste zvonove, ki so jih nabavili v slavo in čast sv. Janezu Krstniku vneti župljani po prizadevanju neumorno delavnega g. župnika Fr. S. Finžgarja. Vojna je namreč pobrala tudi trnovski cerkvi vse zvonove, razen največjega. Posvečenje zvonov se je izvršilo na zelo slovesen način. Iz livarne zvonov Strojnih tovarn d. d. (prej Samassa) so pripeljali nove štiri zvonove Krakovčani, Trnovčani in Barjani, ki spadajo v trnovsko župnijo med 1. in 2. uro popoldne v dolgem sprevodu na vozovih, okrašenih z zelenjem in zastavami, po Karlovski cesti preko šentjakobskega trga, po Cobjovi in Emonski cesti pred trnovsko cerkev, kjer je pričakovala spreved ogromna množica občanstva v največjem dežju. Spreved z zvonovi, ki so jih pozdravljali med potjo tudi šentjakobski zvonovi, je bil zelo pester. Pred vsakim vozom z novim zvonom so se vozili na okrašenih vozovih botre, ob straneh zvonov so korakale belooblečene deklice s

šopki v rokah, na dolgi vrsti okrašenih vozov pa so se vozili trnovski in krakovski fantje ter dekleta v narodnih nošah. Slovesnosti se je udeležil kot zastopnik mestne občine g. župan dr. Ljudevit Perič. Zvonove je posvetil pred cerkvijo škof dr. Jeglič ob številni asistenci. Po posvečenju zvonov je imel škof dr. Jeglič v cerkvi govor o pomenu svečanosti, nakar so se vršile slovesne pete litanije. Med tem so pričeli že dvigati zvonove pod vodstvom delovodje livarne g. Krušiča v zvonik. Prvi zvon so pričeli dvigati ob 3. uri popoldne in je bil v zvoniku že ob 3.10, drugi zvon so pričeli dvigati ob 3.25 in je bil v zvoniku ob 3.35, tretji zvon so pričeli dvigati ob 3.50 in je bil v zvoniku ob 4.10. Prvikrat so zapeli novi zvonovi 10 minut pred 6. uro zvečer v veliko radost župljanov in ne- strpno čakajočega občinstva, ki je bilo zbrano v ogromnem številu pred cerkvijo. Ubranost zvonov (harmonija h, dis, fis, gis, ki je po soglasni sodbi strokovnjakov zelo srečno zdeti) je vse napolnila z velikim zadovoljenjem in veseljem najbolj pa trnovske župljane, ki so znani po svoji požrtvovalnosti za čast in slavo svoje župnije.

Lj Smrtna kosa. Sinoči ob četrta na 11. uro je umrl g. Vitomir Fedor Jelenc, urednik »Jutra«. Pokojni je bil podpredsednik ljubljanske (slovenske) sekcije Jugoslovanskega novinarskega združenja in član centralnega odbora, rezervni podporočnik in tajnik Saveza dobrovoljcev. Rojen je bil leta 1885, je študiral v Ljubljani in na Dunaju in je nato vstopil v uredništvo »Dneva« v Ljubljani. Leta 1913. se je preselil v Srbijo, kjer je deloval v Presburoju in je bil sprejet v državno službo. V svetovni vojni je vstopil v vrste dobrovoljcev, se je udeležil težavnega in naporega umika srbske vojske preko Albanije. Prišel je v razna taborišča na Francoskem in pozneje na Krk, odkoder je odšel na solunsko fronto, kjer se je udeležil cele ofenzive. Potem je bil pri vojaški komandi v Osijeku, kjer se je tudi poročil. Zapustil je vojaško službo in se posvetil zopet časnikarskemu poklicu ter vstopil v »Ju-

trova« uredništvo. Pokojni je bil ljubezniv tovariš in zaslužen član organizacije časnikarjev. Pogreb se vrši v sredo popoldne z vojaškimi častmi. Naj počiva v miru!

Lj Vprašanje preosnove porote. O tem predmetu priredi društvo »Pravnik« diskusijski sestanek v sredo, dne 13. t. m. ob pol 5. uri pop. v sodni palači (soba št. 79). Poročevalec bo univ. prof. dr. M. Dolenc.

Lj Žeparji. Včeraj je bilo na Vodnikovem trgu okradenih več žensk, nekatere celo za večje vsote. Kljub strogemu nadzorstvu, tatov niso mogli izslediti.

Lj Ljubljanska kronika. Vlomljeno je bilo v skladišče trdnice Naglas. Vlomilec je odnesel šest plošč za nočne omarice, vrednih 6000 K. — Voz stavbnega materiala je bil ukraden s stavbišča tiskovne zadruge Merkur na Bleiweisovi cesti. — V soboto so pripeljali zaradi pljanosti nekdanjega nadporočnika V. K. na policijo; v nedeljo ponoči je bil pa zopet tako vinjen, da so ga vsega pobitega pripeljali na policijo, kjer so ga trinajstič kaznovali, in sicer zdej s 50 Din. globe. Če se ne bo poboljšal, bo izgnan iz Ljubljane. — S sekiro je grozil Franc Galič čevljarjem mojstru Ivanu Grošlju in bi ga bil ubil, če bi tega ne bili drugi ljudje zabranili. — Natakariji Fani Tome je bilo ukradenih 800 K. — Par črevljev, vrednih 900 K, je bilo ukradenih v trgovini veletržca g. Jelačina na Emonski cesti. Vlomilec je vlomil skozi vrata v veži, odprl s silo predal blagajničarke in odnesel približno 800 K denarja.

Lj Naša se je moška žepna ura. Dobi se pri g. Pakj, Kolodvorska ulica 18, I. nadstr.

Cerkveni vestnik.

c Msgr. Cherubini, apostolski nuncij v Beogradu, je nedavno dospel v Rim in bil pri sv. očetu v privatni avdienci.

Prosveta.

pr Cerkveni koncert na Viču se je prošlo nedeljo pod vodstvom p. Ferdinanda Zajca prav lepo obnesel. Gosp. Premrl je igral tri samostojne točke na orgle, izmed katerih je najbolj dopadel Bossi-jev »Redentore«. — Operni pevec g. Romanovsky je krasno pel tri pesmi in s svojim pompozim glasom

obvladal celo prostorno cerkev. Ostale osmere točke je izvajal mešani, oziroma moški zbor, broječ 42 glasov. Ako se pomisli, da so to večinoma delavci in delavke tobačne tovarne, zasluži to podjetje v resnici naše spoštovanje. Dandanes se mnogo govori o kulturi; to je kulturno delo v pravem pomenu besede. Večino točk je lepo spremljal mali vojaški orkester. Gallusov »Glej, kako umira pravičnik«, je bil a capella in je poleg Premrlovega »Sanctus« iz njegove mase sv. Jožefa naredil najboljši vtis. Cerkve je bila polna domačega občinstva; prebitek namnjen za nove zvonove. Z veseljem bilježimo ta spodbuden in poučljiv koncert in kroniko naših prizvajanj.

pr Gospod je res vstal. Aleluja! 12 velikonočnih pesmi za mešani zbor in orgle, uglašil Karlo Adamič, stolni kapelnik v Senju. Natisk dovolil kn. šk. ordinariat ljubljanski 30. januarja 1922, št. 417. Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani, 1922. — Novi obrazi so to, pa so nam vendar že znani, ker so neposredni potomci starih, splošno priljubljenih očetov; poleg tega očitujejo tesne vezi medsebojnega ritmično-melodičnega sorodstva. Kar jih bo našim zborom posebno priporočalo, je njih neobičajna preprostost, tako da se jim bodo celo v najšibkejših zborih vrata na stečaj odpirala. Da ne prinašajo velikonočnemu čuvstvom, pa tudi splošno glasbenemu razvoju nikakršnih novih vrednot, da semtertje kak takt še pogreša skrbne roke, to njih praktične uporabnosti pač ne bo motilo. Priprčan sem, da ne bo zbora v Sloveniji, ki bi jih hotel pogrešati. — K.

pr Redni letni občni zbor pevskega društva »Ljubljanski Zvon« se je vršil ob udeležbi 70 izvršujočih in podpornih članov preteklo nedeljo popoldne. Pri volitvah so bili v odbor izvoljeni: dr. Anton Švigelj, predsednik; Jakob Lumbar, podpredsednik; Zorko Prelovec, pevovodja; Dore Matul, prvi, Konrad Tavčar, drugi tajnik; Karel Wohinc, blagajnik; Slavko Gärtner, namestnik; Jože Jamnik, arhivar; Minka Cizelj, namestnica; Lojze Barič, gospodar; Lojze Pip, zastavonoša; Jože Drenovec, namestnik; odborniki: Lojze Škerjanc, Marica Ramšakova; revizorja: Lojze Lombar in Jože Meden.

Orlovski vestnik.

Orel Krakovo-Trnovo. Danes v torek zvečer redna telovadba, obvezna za vse člane. — Jutri, v sredo ob pol 8. uri zvečer fantovski sestanek. Fantovski večer Šentpeterskega Orla je v sredo ob 8. uri. Ob pol 8. uri pevska vaja.

Dijaški vestnik.

d Kranj-tržiška podružnica SDZ ima v sredo dne 19. aprila 1922 ob pol 15. uri v veliki dvorani Ljudskega doma v Kranju svoj redni letni občni zbor s sledečim sporedom: 1. Nagovor in poročilo predsednika. 2. Predavanje tov. Jagodica: Katoliški dijak — praktičen katoličan. 3. Poročilo odbornikov. 4. Poročilo revizorjev. 5. Delovni program za velike počitnice. 6. Volitev. 7. Služajnosti. — Dolžnost vsakega katoliškega akademika — bodisi bogoslovca ali laika je, da se tega občnega zbora, na katerem si bomo začrtali program za naše letošnje počitniško delovanje, sigurno udeležil. Tovariši srednješolci so prav tako zelo iskreno vabljeni! — Ne besed, ampak dejanja!

Jugoslovansko novinarsko združenje, sekcija Ljubljana, naznanja tužno vest, da je nocoj ob četrta na 11. uro umrl njen podpredsednik in član centralnega odbora JNU, gospod

Vitomir Fedor Jelenc

urednik »Jutra«.

Blagemu tovarišu in marljivemu ter zaslužnemu članu odbora ohranimo trajen in hvalečen spomin.

Pogreb nepozabnega tovariša bo v sredo, dne 12. aprila. Ura pogreba se pravočasno naznani.

Za Jugoslovansko novinarsko združenje: FR. SMODEJ, t. č. predsednik JNU, sekcija Ljubljana.

Računske stroje

THE REX CO., LJUBLJANA.

Dva VAJENCA

za ključavničarsko obrt se sprejmeta pri lastni hrani in stanovanju. — FRANC RAVBAR, Ljubljana, Gosposvetska c. 6.

Dva manufakturista

dobra prodajalca

se takoj sprejmeta pod zelo ugodnimi pogoji. Ponudbe na: Poštni predal 34, Maribor. 1327

Gospodišna išče mesečno sobo meblirano. Ponudbe z zahtevo plače pod »Dobro plačilo« na upravo SLOVENCA. 1369

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Objava 4 Din.)

BATERIJE ZA ŽEPNE SVETILKE: A. Stadler, Sv. Petra cesta št. 23.

FOTO-LITOGRAFSKA DELA: po najmodernejšem načinu in zmernih cenah. Jugoslov. tiskarna v Ljubljani.

FOTOGRAFSKI ATELJE: Grabiec Franjo, Miklošičeva cesta št. 6.

GRAMOFONI, PLOŠČE in posamezni deli. A. Rasberger, Ljubljana, Sodna ulica št. 5.

ILIRIJA, LESNA TRGOVSKA IN INDUSTRIJSKA DRUŽBA Ljubljana, Kralja Petra trg št. 8.

KLEPARJI: Korn T., Poljanska cesta št. 8. Remžgar & Smerkol, Florjanska ul. 13.

KLISEJE: za eno- ali večbarvni tisk, za vse oblike in vrste tiska, Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

KNJIGARNE: Jugoslovanska knjigarna, Pred škofijo.

MEHANIČNA DELAVNICA za pis. stroje: Bar Fran, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

OREL POTREBŠČINE IN KLOBUKI: Kunovar Ivan, Stari trg št. 10.

PARNA PEKARNA: Jean Schreya nasl. Jakob Kavčič, Gradišče št. 5.

Vdova, 47 let stara, izobražena in dobra kuharica, želi mesto samostojne go-

spodnje h kakemu staremu go- spodu, k mali družini, upokojenemu duhovniku, k oročnikom ali v kako gostilno v mestu ali na deželi. Naslov se izve v upravi pod št. 1370.

Urarskega pomočnika

popolnoma samostojnega delavca v velikem in malem delu, sprejme proti polni oskrbi in plači po dogovoru Vladimir Hoffman, urar in juvelir, Gospič, Hrvatsko. 1270

Naznanilo.

Javljam, da sta prostov. izstopila gg. Anton Bizjak in Roman Šmuc kot družabnika javne trdnice Spiro Červar in drug, eksportna kuča za živino v Dol. Logatec, ter da nimata nobenega stika več, kar se tiče navedene trdnice same.

Dol. Logatec, dne 9. aprila 1922.

ŠPIRO ČERVAR.

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš srčno ljubljeni, predobri soprog, oče, stric in brat, gospod

Avgust Jenček

sluga I. drž. gimnazije

v nedeljo dne 9. t. m. po dolgi in mučni bolezni, katero si je nakopal v svetovni vojni, bogu- vdano preminul. Pogreb prebegačke pokojnika se bo vršil v torek, dne 11. t. m. 1922 ob 4. uri popoldne iz deželne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu. — Bodi mu ohranjen blag spomin.

V Ljubljani, 16. aprila 1922.

Marija Jenček, soproga, Ladko in Miciška, otroka.

Mestni pogrebni zavod.

Dežne plašče

za dame in gospode v veliki izbiri priporoča trdnika

A. & E. Skaberné, Ljubljana, Mestni trg 11.

!!! AUTO !!!

BENCIN OLJE PNEUMATIKA VSA POPRAVILA MAST IN VOZNIJE

Le prvovrstno blago in delo po solidnih cenah nudi

JUGO-AUTO d. z. o. z. v Ljubljani.

Žito v mletev

prejema večjo množino, cele vagone: pšenico, rž, koruzo in ajdo.

IVAN KURALT,

valjčni mlini, Domžale.

Dvonedstropna hiša

s vpeljano trgovino in vrtom se proda ali dá v najem. Naslov pove uprava Slovenca pod št. 1338.

PREMOG in CEMENT

prodaja najcenejše H. PETRIČ, Ljubljana, skladišče Balkan. 1324

Kupim damsko KOLO

Ponudbe je poslati na:

V. BAR, Spodnja Šiška.

Koslerjeva ulica št. 119. 1371

Prenovljen prvovrsten auto

30 HP, 6 sedežni, se ceno proda.

Ogleda se v garaži

J. GOREC :: Ljubljana.

Dravograd Hiša Dravograd

s blevi itd. v Dravogradu, s sadnim vrtom ter vrtom za selenjavo in gostilniška koncesija na prodaj. Ponudbe pod: »DRAVOGRAD 1291« na upravnishvo »Slovenec«.

Svilene klobuke, čepice in slamnike

v najnovejših oblikah in po znano nizkih cenah.

Modni salon STUCHLY-MAŠKE, Ljubljana,

ŽIDOVSKA ULICA ŠT. 3.

Vsa popravila se sprejemajo in najbolje izvrše. — Žalni klobuki vedno v zalogi.

Nudimo vsakovrstne OBLEKE za gospode in dečke,

raglane, dežne plašče. Imamo vedno v zalogi najfinejše češko SUKNO. — OBLEKE po meri izvršimo po najnovejšem kroju.

1325

LOŽAR & BIZJAK :: Ljubljana,

Sv. Petra cesta št. 20.

Jugoslovanska Union-banka

preje Mariborska eskomplna banka

ustanovljena 1. 1872

Beograd, Gornja Radgona, Kranj, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Velikovec
expozitura v Skofjiloki

Akcijski kapital K 30.000.000

Rezerve K 16.000.000

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.